

КАДРОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ДОСВІД УКРАЇНИ У ВИКОРИСТАННІ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

© 2016 РУДАКОВА С. Г., ЩЕТИНІНА Л. В., МАРЧУК С. В.

УДК 331.101

Рудакова С. Г., Щетинина Л. В., Марчук С. В. Кадрове адміністрування: сучасні тенденції та досвід України у використанні програмного забезпечення

У статті розглядаються питання, що стосуються використання програмного забезпечення в управлінні персоналом, а також автоматизації та оптимізації кадрових процесів підприємств. Аналізується використання одних з найпопулярніших програм на українському ринку, таких як «Парус-Персонал», «БОСС-кадровик» і «1С: Зарплата і управління персоналом». Проведено порівняльний аналіз програмного забезпечення кадрового адміністрування та розроблено рекомендації для обґрунтованого вибору його службами управління персоналом. Сформовано основні якісні та кількісні критерії, за якими проводився аналіз програмного забезпечення, згадуються всі функціональні системи програм, а також здійснюється порівняння цінових чинників.

Ключові слова: програмне забезпечення, кадрове адміністрування, автоматизовані системи управління, база даних, інформаційна система, користувач.

Рис.: 2. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 10.

Рудакова Світлана Григорівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03680, Україна)

E-mail: svetlana.rudakova.home@gmail.com

Щетинина Людмила Валеріївна – кандидат економічних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03680, Україна)

E-mail: sludval@ukr.net

Марчук Стелла Віталіївна – студентка, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана (пр. Перемоги, 54/1, Київ, 03680, Україна)

E-mail: stella_marchuk@ukr.net

УДК 331.101

Рудакова С. Г., Щетинина Л. В., Марчук С. В. Кадровое администрирование: современные тенденции и опыт Украины в использовании программного обеспечения

В статье рассматриваются вопросы, касающиеся использования программного обеспечения в управлении персоналом, а также автоматизации и оптимизации кадровых процессов предприятий. Анализируется использование одних из самых популярных программ на украинском рынке, таких как «Парус-Персонал», «БОСС-Кадровик» и «1С: Зарплата и управление персоналом». Проведен сравнительный анализ программного обеспечения кадрового администрирования и разработаны рекомендации для обоснованного выбора его службами управления персоналом. Сформулированы основные качественные и количественные критерии, по которым проводился анализ программного обеспечения, упоминаются все функциональные системы программ, а также осуществляется сравнение ценовых факторов.

Ключевые слова: программное обеспечение, кадровое администрирование, автоматизированные системы управления, база данных, информационная система, пользователь.

Рис.: 2. **Табл.:** 3. **Библ.:** 10.

Рудакова Светлана Григорьевна – кандидат технических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики труда, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03680, Украина)

E-mail: svetlana.rudakova.home@gmail.com

Щетинина Людмила Валериевна – кандидат экономических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики труда, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03680, Украина)

E-mail: sludval@ukr.net

Марчук Стелла Витальевна – студентка, Киевский национальный экономический университет им. В. Гетьмана (пр. Победы, 54/1, Киев, 03680, Украина)

E-mail: stella_marchuk@ukr.net

UDC 331.101

Rudakova S. G., Shchetinina L. V., Marchuk S. V. HR Administration: Current Trends and the Experience of Ukraine in the Software Use

The article considers the issues related to using software for staff management, as well as its automating along with optimizing the staff-based processes of enterprises. Use of some of the most popular programs in the Ukrainian market, such as «Parus-Personal», «BOSS-Kadrovik» and «1С: Salary and staff management» has been analyzed. A comparative analysis of software for HR administration has been conducted and recommendations for staff management services regarding feasible choice have been elaborated. The main qualitative and quantitative criteria have been formulated, according to which the software analysis was conducted, referring to all functional systems of the software, as well as a comparison of price factors has been provided.

Keywords: software, HR administration, automated control systems, database, information system, user.

Fig.: 2. **Tabl.:** 3. **Bibl.:** 10.

Rudakova Svetlana G. – PhD (Engineering), Associate Professor of the Department of Personnel Management and Labour Economics, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: svetlana.rudakova.home@gmail.com

Shchetinina Ludmila V. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Personnel Management and Labour Economics, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: sludval@ukr.net

Marchuk Stella V. – Student, Kyiv National Economic University named after V. Hetman (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)

E-mail: stella_marchuk@ukr.net

Світовий досвід автоматизації процесів управління персоналом уже пережив десятиліття. За цей час основний інтерес компаній – споживачів інформаційних технологій змістився з автоматизації обліку персоналу, власне, на спрощення процесів управління персоналом.

На сьогоднішній день існує безліч програмних продуктів у сфері управління персоналом, представлених як комплексними програмами, які охоплюють весь діапазон завдань управління людськими ресурсами, так і вузькоспеціалізованими рішеннями. Вартість таких систем варіюється від декількох сотень гривень до сотень тисяч доларів.

У наш час важко уявити діяльність будь-якого підприємства без щоденного використання систем програмного забезпечення. Функціональні можливості інформаційної системи визначаються, з одного боку, загальними вимогами до певної системи та процесів управління (у нашому випадку – кадрове адміністрування), а, з іншого боку, – вимогами, що відображають специфіку певного підприємства.

Якщо розглядати кадрове адміністрування як організаційно-правове супроводження процесів управління персоналом, то ми маємо справу з управлінням інформаційними потоками у сфері управління персоналом. Тобто, якщо розглядати інформаційну систему кадрового адміністрування, то її зміст і структура будуть визначатися як особливостями управління персоналом, так і основами функціонування організації. Останнім часом збільшилася кількість публікацій щодо використання різних програмних продуктів для автоматизації процесів управління персоналом. Автори, серед яких А. А. Григорова [1], П. С. Клімушин [9], Д. В. Головань [10] та інші, наводять функціональні можливості цих програм і порівнюють їх. Однак не завжди зрозумілий перелік обраних програм та критерії їх порівняння. Тому нами в статті поставлено та досягнуто мету – визначити найбільш популярні серед користувачів програми та обґрунтувати критерії їх порівняння.

Розглянемо такі програми, як «БОСС-кадровик», «Парус-Персонал», «1С: Зарплата і управління персоналом», що найбільше представлені на українському інформаційному ринку.

Необхідно автоматизувати не функції управління персоналом взагалі, а саме ті з них, які важливі на поточний момент і будуть потрібні найближчим часом. Надлишкові функції системи потребують використання додаткових ресурсів. Зазвичай, у першу чергу автоматизуються функції, що відповідають основним і найбільш трудомістким бізнес-процесам, наприклад, в управлінні персоналом це: прийом на роботу, переведення, звільнення, оформлення відпусток і т. ін. Також автоматизації потребують такі процеси, як облік робочого часу та нарахування заробітної плати. Основні потреби більшості вітчизняних підприємств визначаються загальною ситуацією з автоматизацією та вимогами законодавства [1].

Для того, щоб дізнатися, які програми у сфері управління персоналом користуються популярністю серед українських компаній, ми скористалися пошуковою

системою «Google», переглянувши перших 50 посилань. Отримали такі дані: 53% всіх посилань припадає на «1С: Зарплата і управління персоналом». «Парус-Персонал» має 25%, «БОСС-кадровик» – 22%. На діаграмі показано відсоткове співвідношення отриманих результатів.

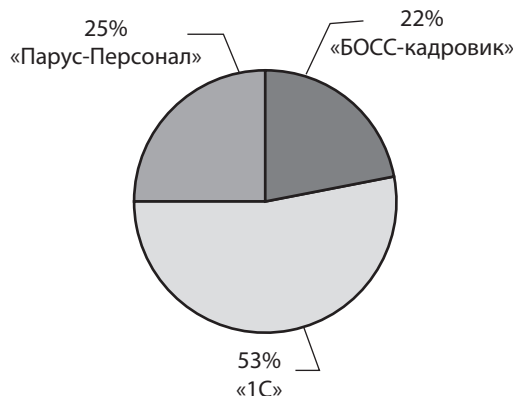

Рис. 1. Розподіл виборів системою Google програмних продуктів «1С: Зарплата і управління персоналом», «Парус-Персонал», «БОСС-кадровик»

Як бачимо, вибір «1С» становить більше половини, що може бути наслідком як позитивних відгуків від HR-практиків, так продуманої рекламної кампанії. На нашу думку, саме фактор реклами відіграє провідну роль у лідерстві «1С». Тоді як рекламування «Парус-Персонал» та «БОСС-кадровик» має значні резерви. Тепер розглянемо детальніше кожен продукт і його можливості.

Таке програмне забезпечення, як «БОСС-кадровик» являє собою автоматизовану систему управління персоналом, що забезпечує оптимізацію процесів управління людськими ресурсами у великих організаціях, холдингових структурах, а також у середніх компаніях.

За період розвитку система «БОСС-кадровик» пройшла шлях від програмного забезпечення автоматизації обліку кадрів і розрахунку заробітної плати до тиражної повнофункціональної системи управління персоналом, що успішно використовується сотнями російських та українських підприємств практично всіх сфер економічної діяльності. З 2003 р. система пройшла локалізацію під українське законодавство в компанії Інком, і з цього ж року продається та впроваджується на території всієї країни [2].

«1С: Зарплата і управління персоналом» – це потужний інструмент для реалізації кадрової політики підприємства, а також автоматизації різних служб підприємства, починаючи від служби управління персоналом і лінійних керівників до працівників бухгалтерії. У конфігурації особлива увага приділяється автоматизації управлінської діяльності менеджерів з персоналу. Зокрема, у конфігурацію включено інструменти, що дозволяють вирішувати основні завдання, з якими стикаються при плануванні як менеджери з персоналу, так і керівники різних рівнів [3].

Програмне рішення «Парус-Персонал» розроблено на основі платформи «jПарус» для комплексного управління персоналом шляхом автоматизації бізнес-процесів HR-департаменту та відділу кадрів. За словами

виробників, використання системи підвищує ефективність управління персоналом і полегшує HRM-процеси компанії, у тому числі завдання рекрутингу, мотивації, підвищення кваліфікації [4].

Для того, щоб краще оцінити і проаналізувати можливості програм, які нам пропонують виробники, будемо використовувати як кількісні критерії, що стосуються вартості та функціональності програмного забезпечення, так і якісні критерії:

1. Наявність демо-версії – дає можливість ознайомитись і мати уявлення про продукт перед тим, як купувати і впроваджувати його.
2. Можливість доопрацювання модулів – адаптування системи відповідно до індивідуальних потреб компанії.
3. Доступ до програми через смартфони – зручне користування програмою при відсутності працівника на робочому місці.
4. Наявність автоматичних оновлень – можливість використовувати нові покращені версії програм.
5. Функціональні системи програмного забезпечення – напрямки роботи програми, функції, котрі можна виконувати та кількість представлених модулів.

Розглянемо порівняння обраних нами програмних продуктів за наведеними критеріями в *табл. 1*, використовуючи інформацію, що надають розробники на своїх офіційних сайтах і сайтах дилерів.

Таблиця 1

Аналіз якісних критеріїв програмного забезпечення

№ з/п	Критерій	1С	Парус-Персонал	БОСС-кадровик	Лідер
1	Демо-версія	так	так	так	-
2	Можливість доопрацювання	так	так	так	1С
3	Доступ через смартфони	так	ні	ні	1С
4	Наявність оновлень	так	так	так	-
5	Функціональні системи	11	8	14	БОСС-кадровик

Усі програми мають різні версії та умови отримання демо-версії, однак клієнт в будь-якому разі має змогу безкоштовно ознайомитися з інтерфейсом програми перед тим як замовити її, тому лідера за цим критерієм визначити не можна.

За другим критерієм, що має назву «Можливість доопрацювання», перевагу має «1С: Зарплата і управління персоналом», оскільки розробники пропонують будь-які види доналаштувань відповідно до вимог компанії. Також тільки в «1С: Зарплата і управління персоналом» є доступ до програми через смартфони, тому це програмне забезпечення має переваги одразу за двома критеріями.

Також розробники кожного програмного забезпечення слідкують за змінами у законодавстві, тому в разі необхідності всі версії придбаних програм можуть бути оновлені та покращені. За критерієм «Наявність оновлень» лідера також визначити не можна.

Найважливішим у даному випадку є критерій «Функціональні системи», який включає в себе напрями управління персоналом, які охоплює програма, тобто виконувани нею функції та робота, що може бути автоматизована. Спробуємо класифікувати функціональні можливості програм за напрямками управління персоналом (*табл. 2*), а також визначимо, чи можемо розглядати «БОСС-кадровик» як лідера за цим критерієм.

Як бачимо, найбільше можливостей пропонують виробники програмного забезпечення «БОСС-кадровик». Тобто на відміну від двох інших програм «БОСС-кадровик» дає можливість оптимізувати та частково автоматизувати процеси, пов'язані з охороною праці, плануванням та управлінням кадровим резервом. Слід зазначити, що цей функціонал є не менш трудомістким, ніж представлені у всіх програмах напрями, а отже, їх автоматизація є доцільною. Слід наголосити, що до управління персоналом (кадрове адміністрування), як зазначено в КЗпП, належать питання регламентування матеріальної відповідальності. Це означає, що включення до програми модуля «Матеріальні засоби» буде корисним, а також може розглядатися як конкурентна перевага «БОСС-кадровик».

Крім якісних характеристик програм, важливим фактором також є ціна. Інколи витрати на програмне забезпечення можуть навіть стати вирішальним фактором при виборі програмного забезпечення. Серед цінних чинників, котрі ми розглянемо при аналізі програм важливими, на наш погляд, є такі:

- ✦ вартість ПЗ для одного користувача;
- ✦ вартість консалтингових послуг;
- ✦ вартість навчання.

На *рис. 2* порівнюється вартість програмного забезпечення базової версії для одного користувача (одне робоче місце).

Вартість програмного забезпечення «БОСС-кадровик» взято з інтернет-магазину allsoft.ru, де можна швидко оформити замовлення і отримати дану версію програми в електронному вигляді. Ціна програми 9450,00 руб., що на 07.02.2016 р. за курсом НБУ становить 3166,22 грн.

Вартість програмного забезпечення «1С: Зарплата і управління персоналом» взято з офіційного сайту компанії «Перший БІТ» [5], що працює в Україні з 2005 р. і володіє статусами і сертифікатами «1С: Україна».

Консалтингові послуги кожна з компаній пропонує безкоштовно за допомогою онлайн-доступу або ж у телефонному режимі, за необхідності компанію може відвідати спеціаліст і допомогти владнати всі питання. Установлених цін на послуги доопрацювань в жодній з компаній не оприлюднено на сайтах, оскільки це залежить від обсягу роботи і конкретних завдань та витраченого часу фахівців.

Функціональні системи програмного забезпечення

№ з/п	БОСС-кадровик	1С: Зарплата і управління персоналом	Парус-Персонал
1	Ведення штатного розпису	Ведення штатного розпису	Ведення штатного розпису
2	Облік працівників і їх трудової діяльності	Облік працівників і їх трудової діяльності	Облік працівників і їх трудової діяльності
3	Формування звітності і стандартних документів (у т. ч. до державних органів)	Формування звітності і стандартних документів (в тому числі до держ. органів)	Формування звітності та стандартних документів (у т. ч. до державних органів)
4	Облік відпусток	Облік відпусток	Облік відпусток
5	Ведення таблицю робочого часу	Ведення таблицю робочого часу	Ведення таблицю робочого часу
6	Розрахунок заробітної плати	Розрахунок заробітної плати	Для розрахунку заробітної плати потрібно використовувати додаткову версію «Парус – Заробітна плата»
7	Облік систем заохочень працівників, мотиваційних схем	Облік систем заохочень працівників, мотиваційних схем	Облік систем заохочень працівників, мотиваційних схем
8	Автоматизація підбору персоналу	Автоматизація підбору персоналу	Автоматизація підбору персоналу
9	Оцінювання працівників	Оцінювання працівників	
10	Аналіз затрат на персонал	Аналіз затрат на персонал	
11	Планування заходів	Планування заходів	
12	Матеріальні засоби		
13	Охорона праці		
14	Управління кадровим резервом		

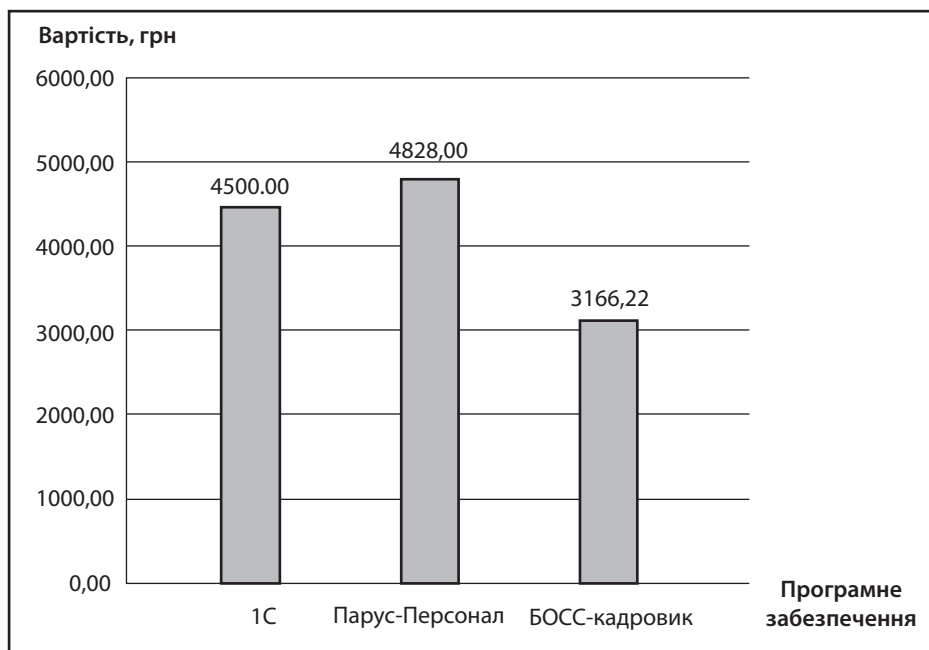

Рис. 2. Вартість програмного забезпечення на одне робоче місце, грн

Що стосується навчання користуванню досліджуваного програмного забезпечення, то тільки компанії-посередники «1С» надають вільний доступ до вартості курсів. До того ж існує безліч варіантів серед компаній, що пропонують даний вид послуг. У табл. 3 подано інформацію про вартість програм та умови навчання таких тренувальних центрів, як «Simple PC», «Проком» та «H&S centre» [6–8].

Як бачимо, ціни коливаються залежно від умов та тривалості навчання, однак ця інформація є загально-доступною і дозволяє обрати необхідні курси.

Тому програмне забезпечення «1С: Зарплата і управління персоналом» має ще одну перевагу над «БОСС-кадровик» і «Парус-персонал». Але, наскільки нам відомо з власного досвіду, навчання використанню «Парус-персонал» є безкоштовним. Тому, на наш по-

Вартість навчання «1С: Зарплата і управління персоналом [6–8]

Назва тренувального центру	Індивідуальне навчання, грн	Групове навчання, грн	Кількість людей у групі	Тривалість навчання
Simple PC	1050,00	850,00	2-3 особи	Не вказано
Проком	–	1590,00	Не встановлено	10 занять по 4 год
H&S centre	700,00	–	–	7 занять по 2 год

гляд, про цю обставину компанія має наголошувати у своїй рекламній кампанії.

ВИСНОВКИ

Кожний з програмних продуктів має свої конкурентні переваги:

- ✦ «БОСС-кадровик» – ширший функціонал, який особливо важливий для великих виробничих підприємств: охорона праці, управління кадровим резервом та матеріальні засоби;
- ✦ «1С: Зарплата і управління персоналом» характеризується прозорою системою замовлення, навчання та подальшого адаптування програми до потреб конкретної організації;
- ✦ «Парус-Персонал», як показує досвід, передбачає безкоштовне групове навчання.

Отже, вибір служби управління персоналом повинен базуватися на кількісних та якісних критеріях, а також має передбачати спілкування із користувачами (колишніми або теперішніми) щодо комфортності інтерфейсу, частоти збоїв у програмі, якості системи підтримки (обслуговування) програм, швидкості та вчасності оновлення програм відповідно, наприклад, змін у законодавстві країни, тощо. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Григорова А. А. Інформаційні системи управління персоналом на підприємстві / А. А. Григорова. – К., 2015.
2. Офіційний сайт інтернет магазину програмного забезпечення «Allsoft» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://allsoft.ru/software/vendors/zao-boss-kadrovye-sistemy/boss-kadrovik/>
3. Офіційний сайт компанії «Медіа Сервіс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://medias.com.ua/catalog/programni_produkty_1C/Bukhgalteriya-kadry-zarplata/1S_Predpriyatye_8_Zarplata_i_Upravlenie_Personalom_dlya_Ukrainy/
4. Офіційний сайт Корпорації «Парус» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://parus.ua/ua/343/>
5. Дані офіційного сайту компанії «Перший БІТ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.1cbit.ua/school/education/>
6. Дані із сайту навчального центру «Simple PC» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://simplepc.in.ua/price.html>
7. Дані із сайту центру сертифікованого навчання 1С «Проком» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://csoprocom.com.ua/kursy-1C/kursy-1C/course-prices.php>
8. Дані із сайту центру навчання і розвитку персоналу «H&S centre» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hscenter.kiev.ua/price.html>
9. Клімушин П. С. Інформаційні системи в управлінні персоналом : навч. посіб. / П. С. Клімушин. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2013. – 260 с.

10. Головань Д. В. Застосування сучасних автоматизованих систем управління персоналом на підприємстві // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2013. – № 1 (21). – С. 77–84.

REFERENCES

- Hryhorova, A. A. *Informatsiini systemy upravlinnia personalom na pidpriemstvi* [HR Information Systems in the enterprise]. Kyiv, 2015.
- Holovan, D. V. "Zastosuvannia suchasnykh avtomatyzovanykh system upravlinnia personalom na pidpriemstvi" [Modern automated systems for personnel management in the enterprise]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy mashynobudivnoi haluzi: problemy teorii ta praktyky*, no. 1 (21) (2013): 77-84.
- Klimushyn, P. S. *Informatsiini systemy v upravlinni personalom* [Information systems in personnel management]. Kharkiv: Vyd-vo KharPI NADU «Mahistr», 2013.
- Oftsiinyi sait Korporatsii «Parus». <http://parus.ua/ua/343/>
- Oftsiinyi sait kompanii «Pershyy BIT». <http://www.1cbit.ua/school/education/>
- Oftsiinyi sait kompanii «Media Servis». http://medias.com.ua/catalog/programni_produkty_1C/Bukhgalteriya-kadry-zarplata/1S_Predpriyatye_8_Zarplata_i_Upravlenie_Personalom_dlya_Ukrainy/
- Oftsiinyi sait internet-mahazynu prohramnoho zabezpechennia «Allsoft». <https://allsoft.ru/software/vendors/zao-boss-kadrovye-sistemy/boss-kadrovik/>
- Sait Tsentru navchannia i rozvytku personalu «H&S centre». <http://www.hscenter.kiev.ua/price.html>
- Sait navchalnoho tsentru «Simple PC». <http://simplepc.in.ua/price.html>
- Sait Tsentru sertyfikovanoho navchannia 1S «Prokom». <http://csoprocom.com.ua/kursy-1C/kursy-1C/course-prices.php>